

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра Гідротехнічного будівництва, водної інженерії та водних технологій

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Декан факультету

Артюшенко В.В.

«28» серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до спеціальності

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітній рівень перший (бакалаврський)

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність 194 "Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології"

(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (освітня програма) Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології

(назва спеціалізації)

Факультет, кафедра водного господарства, будівництва та землеустрою

(назва факультету, кафедра)

Робоча програма з дисципліни «Вступ до спеціальності» для здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньо-професійною програмою Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології, спеціальності 194 «Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології»

Розробники: к.с.-г.н., доцент Волочнюк Є.Г.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри гідротехнічного будівництва, водної інженерії та водних технологій

Протокол від “ 27 ” серпня 2019 року № 1

Схвалено методичною комісією факультету водного господарства, будівництва та землеустрою

Протокол від “ 28 ” серпня 2019 року № 1

Схвалено на вченій раді факультету водного господарства, будівництва та землеустрою

Протокол від “ 28 ” серпня 2019 року № 1

Затверджено на Вченій раді університету _____

Протокол від “ 29 ” серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри

“ 27 ” серпня 2019 року

(підпис)

(Шапоринська Н.М.)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань 19 Архітектура та будівництво	Вибіркова	
	Спеціальність 194 «Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології»		
Змістових частин – 2	Спеціальність (професійне спрямування): <u>Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології</u>	Рік підготовки	
		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача – 6	Освітній рівень: <u>перший (бакалаврський)</u>	Лекції	
		20 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	10 год.
		Самостійна робота	
		46 год.	72 год.
		Вид контролю:	
		залік	залік

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 49% : 51%

для заочної форми навчання – 20% : 80%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – вивчення здобувачами системи освіти, підготовки інженерних кадрів в Україні та основ водної інженерії і технологій.

Завдання дисципліни: ознайомлення з водогосподарським комплексом України та його основними учасниками, з державними органами, що займаються використанням та охороною водних ресурсів, основами водних технологій.

За результатами вивчення даного курсу здобувач повинен:

знати: систему освіти в Україні та світі, організацію навчального процесу у ВНЗ України; вимоги Болонського процесу; основи професійної компетенції; основних учасників водогосподарського комплексу України; Державні органи, що займаються використанням та охороною водних ресурсів України; проблеми водного господарства України; природні зони України, види меліорацій; основи гідротехнічних меліорацій;

вміти: володіти сучасними методами пошуку інформації; оцінювати стан учасників водогосподарського комплексу; визначати необхідність впровадження та основні параметри водогосподарсько-меліоративних систем.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістова частина 1.

Система освіти в Україні. Основи водного господарства.

Тема 1. Система освіти в Україні. Система освіти в Україні. Організаційна структура ВНЗ, факультету, кафедри. Організація навчального процесу у ВНЗ України. Основні принципи організації поточного і підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти. Болонський процес. Права та обов'язки здобувачів вищої освіти.

Тема 2. Організація науково-технічної інформації в Україні. Сучасні методи пошуку науково-технічної інформації. Організація науково-технічної інформації. Методика пошуку літературних джерел. Сучасні методи пошуку інформації. Наукова бібліотека ДВНЗ "ХДАУ".

Тема 3. Водогосподарський комплекс України та його основні учасники. Поняття про водогосподарський комплекс. Промисловість як учасник водогосподарського комплексу. Комунальне та сільське господарство, як учасники водогосподарського комплексу. Гідроенергетика як учасник водогосподарського комплексу.

Тема 4. Вода, її значення в житті людини. Кругообіг води в природі. Поширення води у природі. Фізичні властивості води. Хімічний склад природних вод. Кругообіг води в природі. Розподіл опадів у світі й Україні. Шляхи ліквідації дефіциту прісноводних ресурсів.

Тема 5. Водне господарство України. Державне управління водними ресурсами. Водні ресурси України, їхнє значення для народного господарства. Водне господарство України, його сучасний стан. Завдання державних органів, пов'язаних з використанням і охороною водних ресурсів. Завдання Державного агентства водних ресурсів України. Завдання організацій, що здійснюють експлуатацію водогосподарських об'єктів.

Змістова частина 2.

Водна інженерія та водні технології.

Тема 6. Осушувальні меліорації.

Природні зони України. Визначення необхідності в меліораціях. Види меліорацій. Види надлишково зволених земель. Типи водного живлення. Вимоги рослин до водно-повітряного режиму ґрунтів. Норма осушення. Водний баланс. Методи і способи осушення ґрунтів. Типи і склад осушувальних систем. Регулююча, провідна й огорожувальна мережі. Зволоження осушуваних земель.

Тема 7. Зрошувальні меліорації.

Види зрошення. Способи зрошення. Конструкція і склад зрошувальної системи. Водоспоживання. Зрошувальна і поливна норми. Режим зрошення.

Проектування на плані зрошувальної мережі. Джерела зрошення. Охорона довкілля.

Тема 8. Спеціальні види водних меліорацій.

Основні причини підтоплення територій. Інженерні заходи по захисту території від підтоплення. Основні причини виникнення повеней та паводків. Захист територій від повеней та паводків. Водна ерозія. Гідротехнічні протиерозійні споруди та заходи. Меліорація засолених земель.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових частин і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у т. числі		
		л	пр	с.р.		л	пр	с.р.
Змістова частина 1. Система освіти в Україні. Основи водного господарства.								
Тема 1. Система освіти в Україні	10	2	2	6	8	1	1	6
Тема 2. Організація науково-технічної інформації в Україні. Сучасні методи пошуку науково-технічної інформації	8	2	2	4	8	1	1	6
Тема 3. Водогосподарський комплекс України та його основні учасники	10	2	4	4	11	1	2	8
Тема 4. Вода, її значення в житті людини. Кругообіг води в природі	8	2	2	4	8	1	1	6
Тема 5. Водне господарство України. Державне управління водними ресурсами	14	2	4	8	14	1	1	12
Разом за змістовою частиною 1	50	10	14	26	49	5	6	38
Змістова частина 2. Водна інженерія та водні технології.								
Тема 6. Осушувальні меліорації	14	4	4	6	12	1	1	10
Тема 7. Зрошувальні меліорації	16	4	4	8	13	1	2	10
Тема 8. Спеціальні види водних меліорацій	10	2	2	6	16	1	1	14
Разом за змістовою частиною 2	40	10	10	20	41	3	4	34
Разом по курсу	90	20	24	46	90	8	10	72

4. Теми лекційних занять

Назва теми	Кількість годин	
	д.ф.н.	з.ф.н.
Змістова частина 1. Система освіти в Україні. Основи водного господарства.		
Система освіти в Україні	2	1
Організація науково-технічної інформації в Україні. Сучасні методи пошуку науково-технічної інформації	2	1
Водогосподарський комплекс України та його основні учасники	2	1
Вода, її значення в житті людини. Кругообіг води в природі	2	1
Водне господарство України. Державне управління водними ресурсами	2	1
Разом за змістовою частиною 1	10	5
Змістова частина 2. Водна інженерія та водні технології.		
Осушувальні меліорації	4	1
Зрошувальні меліорації	4	1
Спеціальні види водних меліорацій	2	1
Разом за змістовою частиною 2	10	3
Усього	20	8

5. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма
Організація науково-технічної інформації в Україні (екскурсія до наукової бібліотеки ДВНЗ "ХДАУ").	4	1
Знайомство з лабораторною базою ДВНЗ "ХДАУ". Поняття наукових досліджень.	2	2
Водні ресурси України: стан та перспективи використання.	4	2
Характеристика водного господарства Херсонської області.	4	1
Способи регулювання водного режиму ґрунту. Осушувальні меліорації.	4	1
Способи регулювання водного режиму ґрунту. Зрошувальні меліорації.	4	2
Характеристика гідрологічних стихійних явищ (повінь, паводок, маловоддя). Заходи їхнього попередження та ліквідація наслідків.	2	1
Разом по курсу	24	10

7. Завдання для самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма
1. Система освіти в Україні	6	6
2. Організація науково-технічної інформації в Україні. Сучасні методи пошуку науково-технічної інформації	4	6
3. Водогосподарський комплекс України та його основні учасники	4	8
4. Вода, її значення в житті людини. Кругообіг води в природі	4	6
5. Водне господарство України. Державне управління водними ресурсами	8	12
6. Осушувальні меліорації	6	10
7. Зрошувальні меліорації	8	10
8. Спеціальні види водних меліорацій	6	14
Разом	46	72

Під час виконання самостійної роботи здобувачі вищої освіти поглиблюють отримані знання та самостійно вивчають матеріали окремих тем (для заочної форми навчання) шляхом опрацювання відповідної літератури, здійснюють підготовку до практичних занять та залікових модулів.

8. Методи навчання

У процесі проведення занять використовуються методи активного навчання: питання і відповіді, диспути і дискусії, тематичні тести, обговорення конкретних ситуацій. Проведення лекцій з використанням мультимедійних презентацій. Регулярні консультації з лекційного курсу.

9. Методи контролю

Основними методами оцінювання знань здобувачів вищої освіти є аналіз виконаних завдань, тестування, перевірка письмових завдань.

Поточний контроль з дисципліни здійснюється з метою перевірки рівня підготовки здобувача вищої освіти до конкретного заняття. Форми і методи поточного контролю з дисципліни включають: активність здобувача вищої освіти на лекціях та практичних заняттях, виконання завдань практичних

занять, експрес-тестування та опитування, підготовку та захист рефератів, самостійне опрацювання теоретичного матеріалу тощо.

Проміжний контроль передбачає оцінювання знань здобувачів вищої освіти на підставі задачі модульного комплексного завдання. В таке завдання обов'язково включаються питання, які були запропоновані здобувачам вищої освіти для самостійного опрацювання.

Підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти із дисципліни проводиться після закінчення її вивчення у формі заліку.

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота							Сума	
Змістова частина 1				Змістова частина 2			100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		T8
50				50				

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Курс лекцій з дисципліни «Вступ до спеціальності».
2. Вступ до спеціальності. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення.- Рівне: НУВГП, 2008.- 185 с.
3. Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічної роботи з дисципліни «Сільськогосподарські меліорації».
4. Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічної роботи з

дисципліни «Основи гідромеліорацій» («Осушення земель»).

12. Рекомендована література

Базова

1. [Основи гідромеліорацій](#): навч. посіб. / А. М. Рокочинський, Г. І. Сапсай, В. Г. Муранов [та ін.] ; за ред. проф. А. М. Рокочинського. – Рівне : НУВГП, 2014. – 255 с.
2. Сільськогосподарські меліорації/за ред. С.М. Гончарова, Г.С. Потоцького.- К.: Вища школа, 1991. – 382с.
3. Водне господарство в Україні /за ред. А.В. Яцика, В.М. Хорєва.- К.: Генеза, 2000.-456 с.
4. Грищенко Ю.М. Комплексне використання та охорона водних ресурсів. Навчальний посібник. – Рівне: УДАВГ, 1997.
5. Мелиорация на Украине / под. ред. М.А. Гаркуши. – К.: Урожай, 1985.

Допоміжна

1. Географічна енциклопедія України /ред. О.М.Маринич.- К., 1989.
2. Модернізація вищої освіти в Україні і Болонський процес. /під ред. М.Ф. Степка – Київ, 2004. - 60 с.
3. Справочник по водным ресурсам / Под. ред. Стрельца; ред.-сост. А.В.Яцык, О.З.Ревера, В.Д.Дупляк. – К.: Урожай, 1987.
4. Сташук В.А. Еколого-економічні основи басейнового управління водними ресурсами.- Дніпропетровськ: Зоря, 2006.- 468 с.
5. Степанов П.М. и др. Гидротехнические противозрозионные сооружения.– М.: Колос, 1980.

13. Інформаційні ресурси

1. [Водний кодекс України](#). Постанова ВР від 06.06.1995 р. / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80>.
2. [Закон України «Про меліорацію земель»](#). / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1389-14>.
3. [ДБН В.2.4.-1-99](#) «Меліоративні системи та споруди». К., 1999. / [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=4714.
4. [Міністерство екології та природних ресурсів України](#) / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://menr.gov.ua/>.
5. [Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського](#) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/e-resources/>.
6. Наукова бібліотека ДВНЗ "ХДАУ" (вул. Стрітенська, 23, м. Херсон) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ksau.ks.ua/lib-ksau/>